

Dans als zelftechnologie

Al ooit geprobeerd om tegelijk te dansen en een ingewikkelde redenering op te bouwen? Waarschijnlijk niet. Toch kan zo'n zotte onderneming verbluffende levenslessen meebrengen. Dat bewijst Noé Soulier in *Movement on movement*.

PETER T'JONCK

In 1994 startte de Amerikaanse choreograaf William Forsythe een reeks lezingen over improvisatie. Hij legde met woord en daad haarlijn uit hoe je een dansimprovisatie opent en bewegingen kan lezen. In 1999 mondde dat uit in een video die een hele generatie dansers diepgaand beïnvloedde.

Noé Soulier sudeerde die video helemaal in. Niet alleen de bewegingen op zich, maar ook alle kleine, soms onwille-

keurige gebaren en tics waarmee Forsythe zijn betoeg ondersteunt. Al die extra's zijn bewegingen die bewegingen verdiepend maken. Vanwaar de titel van het stuk: *Beweging over beweging*.

Soulier voert dat allemaal live op. Schijnbaar moeiteloos. En toch is het een hallucinante prestatie. Soms zou je zweren dat je Forsythe zelf ziet. Daar houdt de krachttoer niet bij op. Net als Forsythe geeft Soulier al dansend bedenkingen ten beste over dans. Maar die gaan niet over improvisatie, maar over wat dansen als activiteit betekent voor en doet met iemand.

Duizelig

Dansen, zo bedenkt Soulier zich, gebeurt altijd voor iemand anders. Is het niet een publiek, dan een danspartner of een lezer. Het rare van dansbewegingen, bedekt hij zich daarna, is dat ze ook bijna alleen op die manier gedefini-

eerd zijn. Niemand kan voor de vuist weg zeggen wat een ritmes is, maar iedereen herkent de figuur, door ze te zien en dan zelf te doen en te hervolmaken.

Daarin lijkt dansen op denken, vervolgt hij onverhoeds ook dat leren we door anderen na te volgen, nog voor we de abstracte regels van het redeneren beheersen.

Waarom hij plots ook ruiterlijk toegeeft dat hij zelf vaak liever kijkt naar dans dan ze zelf uit te voeren.

Dansen is een manier om aan jezelf te werken, aldus Noé Soulier. © CHIARA VALLI VALLORNA/MAESTRELLI

voeren. Sterker nog: dat hij altijd ook zelf een beetje toeschouwer is van zijn eigen dans.

Al die bedenkingen botsen op de vreemdste manieren tegen de bewegingen aan. Soms lijken de woorden de bewegingen te

illustreer, soms gaan ze er helemaal tegen in. Als kijker wordt je duizelig van de poging om die twee lijnen van het gebeuren te volgen, zo sterk Eisen ze elk voor zich de aandacht. Toch wordt dit werk nooit krachtspasierij. Het vloekt zelfs bijna voorbij.

Zo mis je trouwens bijna de clou van het betoeg. Dansen, zo merkt Soulier finaal op, is altijd een manier om aan je zelf te werken. Voor het oog van ande-

ren werk je aan een betere versie van jezelf door je lichaam actief vorm te geven. Daarin lijkt dansen op de filosofie zoals de oude Grieken die opvatten: een manier om via oefening, in gesprek met anderen, jezelf te veranderen. Een zelf-technologie dus.

Kijken naar deze voorstelling is daar echter ook een aanzet toe. Na dit kleine juweeltje kijk je zelf ook net wat anders tegen de dingen aan. *Faut le faire*.

Vanavond in Kaaitheaterstudio's in een double bill met een nieuw werk van Miette Edvardsen

uit De Morgen, wo 5 feb 2014